

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ
Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

4^ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
(ΠΕ.Κ.Ε.Σ.)

Ταχ. Δ/ση Κ. Παλαιολόγου 22, τ. κ. 62125, Σέρρες
Πληροφορίες : Χαράλαμπος Σαρηβασιλίου
Τηλέφωνο : 2321059025
FAX : 2321059125
e-mail : 4pekes@kmaked.pde.sch.gr

Σέρρες, 5/10/2020
Αριθμ. Πρωτ. : 298

Προς:
Εκπαιδευτικούς κλάδου ΠΕ11-
Φυσικής Αγωγής Α/θμιας
Εκπαίδευσης Σερρών και Κιλκίς
(μέσω των σχολικών μονάδων τους)

Κοινοποίηση
Διεύθυνση Α/θμιας Εκπαίδευσης
Σερρών
Διεύθυνση Α/θμιας Εκπαίδευσης
Κιλκίς

ΘΕΜΑ: «Οδηγίες για τη διδασκαλία και τον Προγραμματισμό του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στο Δημοτικό Σχολείο»

Αγαπητοί/ες συνάδελφοι,

Όπως γνωρίζετε, το Υ.ΠΑΙ.Θ. έχει αποστείλει στις σχολικές μονάδες τις «**Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στα Δημοτικά σχολεία κατά το σχολικό έτος 2020-2021**» με το ΑΠ Φ.20/118907/Δ1/10-9-2020 έγγραφο και παράρτημα του (*Μπορείτε να το κατεβάσετε [ΕΔΩ](#)*)

Κατά το τρέχον σχολικό έτος, λόγω των πολλαπλών μέτρων για αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, έχουν προκύψει πολλοί περιορισμοί στη διεξαγωγή του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής.

Παρόλα αυτά, και **στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό**, παρακαλείσθε να λάβετε υπόψη τις παραπάνω Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος. Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω οδηγίες είναι **ενδεικτικές**. Θα βοηθήσουν ώστε να θέσετε τους βραχυπρόθεσμους & μακροπρόθεσμους στόχους, να συντάξετε τον ετήσιο, τριμηνιαίο και εβδομαδιαίο προγραμματισμό και να επιλέξετε τα αναγκαία για τους μαθητές/τριές σας και κατάλληλα για τις συνθήκες* του σχολείου σας περιεχόμενα του μαθήματος.

*Κατά τη φετινή χρονιά, οι «συνθήκες» αφορούν και τη δυνατότητα διεξαγωγής του μαθήματος σύμφωνα με τα ισχύοντα υγειονομικά μέτρα όπως για παράδειγμα, αν υπάρχουν διαθέσιμοι χώροι & γήπεδα για την τήρηση των αποστάσεων, αν επαρκεί ο εξοπλισμός για την εναλλαγή του αθλητικού υλικού ανά ώρα, τον αριθμό των εκπαιδευτικών Φ.Α. στο σχολείο, τις ιδιαίτερες καιρικές συνθήκες.

Σημαντικές πληροφορίες για τον προγραμματισμό και το σχεδιασμό του μαθήματος θα βρείτε:

Α) Στα ισχύοντα **Δ.Ε.Π.Π.Σ. και Α.Π.Σ. 2003** της Φυσικής Αγωγής (απόσπασμα της Υ.Α. 21072β/Γ2, ΦΕΚ 304 τ. Β/13-3-2003, σελ. 4281-4306).

Μπορείτε να τα κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Β) Στη «**Διδασκαλία – πρόσθεση των νέων διδακτικών αντικείμενων**» (2010) για τα Δημοτικά Σχολεία Ε.Α.Ε.Π. (άρθρο 4 της Φ.12/879/88413/Γ1/20-7-2010 ΦΕΚ 1139Β/28-7-2010).

Μπορείτε να το κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Γ) Στο «**Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Φυσικής Αγωγής 2011 για το Δημοτικό Σχολείο**». Το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών χρησιμοποιείται συμπληρωματικά, δίνει ελευθερία στην επιλογή των περιεχομένων και βασίζεται στη λογική των **κριτηρίων** (περιεχομένου και απόδοσης) για τους μαθητές κάθε τάξης (δηλαδή: τι πρέπει να γνωρίζουν, τι να είναι ικανοί να εκτελούν, ποια απόδοση πρέπει να θεωρείται ως ικανοποιητική)

Μπορείτε να το κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Επίσης

Στον « Οδηγό για τον εκπαιδευτικό» του «Νέου Προγράμματος Σπουδών 2011»

Ο «Οδηγός για τον Εκπαιδευτικό» αναφέρεται σε θέματα που σχετίζονται με τον προγραμματισμό και το σχεδιασμό του μαθήματος, τη διδασκαλία και την αξιολόγηση. Περιέχει: α) Ερμηνευτικές οδηγίες και καθοδήγηση για το *Πρόγραμμα Σπουδών* της ΦΑ και β) Το ενδεικτικό πλαίσιο στο οποίο θα πρέπει να κινηθούν οι Εκπαιδευτικοί ΦΑ ώστε να διαχειριστούν αποτελεσματικά τις καινοτομίες που εισάγονται μέσα απ' αυτό.

Μπορείτε να τον κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Στα «Ενδεικτικά Ωριαία Πλάνα μαθημάτων» του «Νέου Προγράμματος Σπουδών 2011»

Τα «Ενδεικτικά Ωριαία Πλάνα μαθημάτων» περιέχουν Παραδείγματα Ωραίων Πλάνων Δραστηριοτήτων και αντίστοιχα Φύλλα Αξιολόγησης του μαθητή, για διάφορες τάξεις και διδακτικά αντικείμενα.

Μπορείτε να τα κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Δ) Στα **Βιβλία Εκπαιδευτικού** της Φυσικής Αγωγής, Α΄-Β΄ Δημοτικού, Γ΄-Δ΄ Δημοτικού, Ε΄-ΣΤ΄ Δημοτικού

Μπορείτε να τα κατεβάσετε από το Ψηφιακό Σχολείο - Διαδραστικά Σχολικά Βιβλία :

<http://ebooks.edu.gr/ebooks/v2/allcourses.jsp>

Ετήσιος Προγραμματισμός/Τριμηνιαίος Προγραμματισμός

Παρά τις ιδιαίτερα δύσκολες υγειονομικές συνθήκες και τους περιορισμούς της φετινής σχολικής χρονιάς, πρέπει να τονισθεί ότι:

- Ο ετήσιος προγραμματισμός **αποτελεί τη βάση για την ορθή και συστηματική εφαρμογή του διδακτικού μας έργου**. Περιλαμβάνει την επιλογή δύο έως τεσσάρων γνωστικών αντικείμενων που θα διδαχθούν σε κάθε τρίμηνο (λαμβάνοντας υπόψη τον κατάλληλο συνδυασμό τους και τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε σχολείου) καθώς και τον αριθμό των διδακτικών ωρών για κάθε αντικείμενο. Κάθε γνωστικό αντικείμενο (καλό είναι) να ολοκληρώνεται σε ένα ή το πολύ σε δύο τρίμηνα και να διδάσκεται σε μαθησιακή συνέχεια, μέχρι να ολοκληρωθούν τα προγραμματισμένα για αυτό μαθήματα, χωρίς να μεσολαβούν μεγάλα χρονικά διαλείμματα. Εξαιρέσεις δύνανται να υπάρχουν, σύμφωνα με την κρίση του εκπαιδευτικού.
- Για τη σύνταξη του ετήσιου προγραμματισμού πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το **αρχικό επίπεδο των μαθητών** (κινητικό, Φυσικής Κατάστασης) αλλά και των γνώσεων, των στάσεων και της συναισθηματικής τους κατάστασης. Η αξιολόγηση αυτών πραγματοποιείται με παρατήρηση στα πρώτα μαθήματα. Είναι χρήσιμο να λαμβάνονται υπόψη και τα «κριτήρια περιεχομένου και απόδοσης» για την ηλικία αυτή που υπάρχουν στο «Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Φυσικής Αγωγής 2011 για το Δημοτικό Σχολείο»
- Ο ετήσιος προγραμματισμός έχει αξία όταν υπάρχει μια συνεχής εικόνα υλοποίησης του, δηλαδή όταν γίνεται **καταγραφή** για κάθε τάξη, κάθε τμήμα, όλων όσων υλοποιούνται στις διδακτικές ώρες (τι έχει γίνει, τι υπολείπεται να γίνει). Η καταγραφή βοηθά ουσιαστικά στο σχεδιασμό των ημερήσιων μαθημάτων, στην ολοκλήρωση των θεματικών ενοτήτων και την παρακολούθηση της εξελικτικής πορείας και της υλοποίησής του προγραμματισμού. Προτείνεται η χρήση **ημερολογίου**, όπου θα σημειώνονται, για κάθε εργάσιμη ημέρα και συγκεκριμένη ώρα, συνοπτικά το περιεχόμενο του μαθήματος, καθώς και οι μέρες και οι ώρες που δε γίνονται μαθήματα.

Παρακάτω φαίνεται μια ενδεικτική «ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΩΡΩΝ» ανά αντικείμενο, βασισμένη στις «Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στα Δημοτικά σχολεία κατά το σχολικό έτος 2020-2021»

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΩΡΩΝ ΣΕ ΚΑΘΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ		ΩΡΕΣ
Α΄ & Β΄ ΤΑΞΗ		Σύνολο 96
ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		32
Αίσθηση χώρου & χρόνου	12	
Οπτικοκινητικός συγχρονισμός & συντονισμός	6	
Ισορροπία στατική & δυναμική	4	
Πλευρική κίνηση	3	
Ορθοσωματική αγωγή	3	
Αναπνευστική αγωγή	2	
Φαντασία & Δημιουργικότητα	2	
ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ-ΧΟΡΟΙ		26
Μουσικοκινητική Αγωγή	10	
Ελληνικοί Παραδοσιακοί χοροί	10	
Σύγχρονες μορφές χορευτικής έκφρασης	6	
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ (Ομαδικά, ατομικά, παραδοσιακά)		12
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΝΟΡΓΑΝΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ		10
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ (ανάλογα με τις υγειονομικές εξελίξεις)		4
ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΦΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ και ΣΠΟΡ ΥΓΕΙΑΣ και ΑΝΑΨΥΧΗΣ		8
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ και ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		4

Γ΄ & Δ΄ ΤΑΞΗ		Σύνολο 96
ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		22
Κινητικές δεξιότητες	8	
Φυσικές ικανότητες	8	
Ορθοσωματική αγωγή	6	
ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ-ΧΟΡΟΙ		20
Μουσικοκινητική Αγωγή	6	
Παραδοσιακοί χοροί	8	
Σύγχρονες μορφές χορευτικής έκφρασης-άλλοι χοροί	6	
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ (Ομαδικά, ατομικά, παραδοσιακά)		8
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ-ΕΝΟΡΓΑΝΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ		10
ΜΥΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΤΙΒΟ		20
Καλαθοσφαίριση	3	
Χειροσφαίριση	3	
Πετοσφαίριση	3	
Ποδόσφαιρο	3	
Στίβος	8	
ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΜΗ ΔΙΑΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ και ΑΘΛΗΜΑΤΑ ΑμΕΑ		4
ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΦΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ και ΣΠΟΡ ΥΓΕΙΑΣ και ΑΝΑΨΥΧΗΣ		4
ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ (ανάλογα με τις υγειονομικές εξελίξεις)		4
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ και ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		4
ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ (10 δίωρα στη Γ΄ και Δ΄ Δημοτικού) Όταν υλοποιείται η κολύμβηση παραλείπονται ώρες από τις υπόλοιπες θεματικές ενότητες αναλογικά		20*

Ε΄ & ΣΤ΄ ΤΑΞΗ		Σύνολο 68
ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΕΣ		32
Καλαθοσφαίριση	8	
Χειροσφαίριση	8	
Πετοσφαίριση	8	
Ποδόσφαιρο	8	
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ		8
ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ		10
ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ		10
ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ		4

Ο ΠΙΝΑΚΑΣ 1 (που συνοδεύει το έγγραφο αυτό και επισυνάπτεται σε μορφή Word) αποτυπώνει έναν «ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ» ανά διδακτικό αντικείμενο και ανά τρίμηνο. Δίπλα στη στήλη των ωρών που προτείνονται για κάθε αντικείμενο, υπάρχει και δεύτερη κενή στήλη η οποία καλό είναι να συμπληρώνεται στο τέλος κάθε τριμήνου με τις ώρες που πραγματοποιήθηκαν.

Ο ΠΙΝΑΚΑΣ 2 (που συνοδεύει το έγγραφο αυτό και επισυνάπτεται σε μορφή Word) είναι κενός και μπορεί να συμπληρωθεί με τα διδακτικά αντικείμενα ή την κατανομή που θα κρίνει καταλληλότερη ο/η εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής.

Ο Ετήσιος Προγραμματισμός συντάσσεται από τον/την εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής και φυλάσσεται σε έντυπη μορφή στο σχολική μονάδα.

Ημερήσιος Προγραμματισμός

Ο σχεδιασμός του ημερήσιου μαθήματος ακολουθεί τον ετήσιο ή τριμηνιαίο προγραμματισμό (ποιο αντικείμενο διδάσκεται στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή) αλλά και τον προγραμματισμό διδασκαλίας του αντικειμένου (τι περιλαμβάνει η ώρα διδασκαλίας). Έτσι τα στοιχεία που συνθέτουν το σχεδιασμό ενός ημερήσιου μαθήματος είναι:

1. Το θέμα του μαθήματος
2. Οι στόχοι του μαθήματος και τα αναμενόμενα αποτελέσματα
3. Ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί
4. Οι διδακτικές ενέργειες
5. Η οργάνωση των περιεχομένων στο χώρο και το χρόνο
6. Η αξιολόγηση του μαθήματος

Ο σχεδιασμός του ημερήσιου μαθήματος **είναι απαραίτητος** στη διδακτική διαδικασία. Ο **γραπτός σχεδιασμός** παρέχει μια συνολική και σαφή προεπισκόπηση του μαθήματος. Λόγω όμως του πλήθους των ημερησίων μαθημάτων, μπορεί να περιορίζεται στο **νοητικό σχεδιασμό** που είναι σε κάθε περίπτωση μια αναγκαία διαδικασία για την πραγματοποίηση του μαθήματος.

Τα περιεχόμενα που θα επιλεγούν πρέπει:

- ✓ Να έχουν **ποικιλία** ώστε να διατηρούν αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών.
- ✓ Να λαμβάνουν υπόψη τις **ατομικές** διαφορές μεταξύ των μαθητών στο κινητικό ή αναπτυξιακό επίπεδο.
- ✓ Να είναι **κατάλληλα** για την ηλικία στην οποία απευθύνονται και να **γίνονται πιο σύνθετα** από έτος σε έτος
- ✓ Να συνδυάζονται και με γνωστικούς ή κοινωνικο-συναισθηματικούς στόχους της Φυσικής Αγωγής ή με άλλα γνωστικά αντικείμενα.

Μέχρι να καταστεί εφικτή η δια ζώσης επικοινωνία μας, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μου για οποιοδήποτε θέμα εμπίπτει στις αρμοδιότητές μου.

Με εκτίμηση,

Χαράλαμπος Σαρηβασιλείου
Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής
4ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κεντρικής Μακεδονίας